

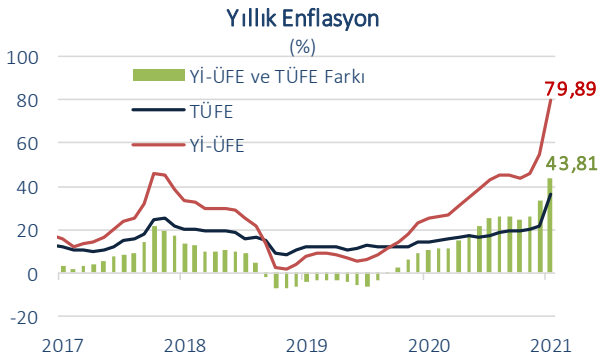

2021 yılında TÜFE enflasyonu %36,08 düzeyinde gerçekleşti.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre tüketici fiyatları 2021 yılının son ayında %13,58 ile Nisan 1994'ten bu yana en hızlı aylık yükselişini kaydetti. Aynı dönemde Yİ-ÜFE de 27 yıldan uzun sürenin en hızlı aylık artışını kaydederek bir önceki aya kıyasla %19,08 yükseldi.

Aralık (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2020	2021	2020	2021
Aylık	1,25	13,58	2,36	19,08
Yıllık	14,60	36,08	25,15	79,89
Yıllık Ortalama	12,28	19,60	12,18	43,86

Böylece, Aralık'ta yıllık TÜFE enflasyonu büyük bir sıçrama gerçekleştirerek %36,08 ile son 19 yılın en yüksek seviyesine çıktı. Yıllık Yİ-ÜFE artışı da Kasım ayında ulaştığı %54,62 seviyesinden Aralık'ta %79,89 düzeyine çıkarak Şubat 2002'den bu yana en yüksek yıllık artışını kaydetti.

Ana harcama gruplarının tümünde fiyatlar artış kaydetti.

Aralık ayında 12 ana harcama grubunun tümünde fiyatlar bir önceki aya kıyasla artarak tüketici fiyatlarındaki yükselişin genele yayıldığına işaret etti. Ulaştırma grubu, akaryakıt fiyatlarında yapılan artışların etkisiyle Aralık ayında da aylık bazda %28,49 ile fiyatların en hızlı yükseldiği ana harcama grubu oldu. Söz konusu artış aylık TÜFE enflasyonunu 441 baz puan yukarı çekti. Katkıları itibarıyla incelendiğinde harcama grupları içinde en yüksek paya sahip olan gıda ve alkolsüz içecekler grubu bu dönemde aylık bazda %15,99 artış kaydederek TÜFE enflasyonunu 429 baz puan arttırdı. Fiyatların aylık bazda %16,54 yükseldiği ev eşyası grubu da aylık TÜFE enflasyonunu 144 baz puan yükseltti. Böylece 3 ana harcama grubunun aylık TÜFE enflasyonuna etkisi toplamda 10,1 puan oldu.

Ana harcama gruplarının yıllık tüketici enflasyonu üzerindeki etkilerine bakıldığında, fiyatların yıllık bazda %53,66 ile en hızlı arttığı grup olan ulaştırma yıllık TÜFE enflasyonunu 2021 yılında 831 baz puan yukarı çekmiş oldu. Fiyatların yıllık bazda %43,8 arttığı gıda grubu 1.136 baz puan ile yıllık tüketici enflasyonu üzerinde en yüksek etkide bulunan grup olarak not edilirken, aynı dönemde fiyatların %28,57 yükseldiği konut grubunun yıllık TÜFE enflasyonunu 439 baz puan yükselttiği görüldü.

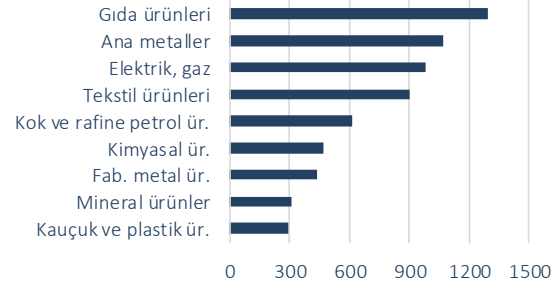
Çekirdek enflasyon göstergeleri...

Aralık'ta mevsimlik ürünler hariç TÜFE'de aylık artış %14,2 ile manşet enflasyonun üzerinde gerçekleşirken, yıllık artış %38,05 düzeyine ulaştı. TCMB tarafından yakından takip edilen B (işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE) ve C (enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ve altın hariç TÜFE) çekirdek enflasyon göstergelerindeki aylık artışlar da sırasıyla %13,90 ve %13,23 oldu. Böylece, B ve C endekslerindeki artışlar yıllık bazda sırasıyla %34,89 ve %31,88 ile 2003 bazlı serinin zirve seviyelerine ulaştı.

Gıda ve ana metal grupları yıllık Yİ-ÜFE enflasyonunda öne çıktı.

Aralık ayında küresel emtia fiyatlarındaki artış ve döviz kurlarındaki yüksek oynaklığın etkisiyle Yİ-ÜFE enflasyonundaki yükselişin belirgin biçimde ivme kazandığı gözlemlendi. 2021'in son ayında aylık bazda sırasıyla %24,73 ve %24,41 ile ana metaller ile elektrik gaz üretim ve dağıtım sektörlerindeki fiyat artışları öne çıktı. Bu dönemde Yİ-ÜFE enflasyonunu en fazla yukarı çeken sektörlerin 365 baz puan ile gıda ürünleri ve 248 baz puan ile ana metaller olduğu görüldü.

Harcama Gruplarının Yıllık Yİ-ÜFE Enflasyonuna Katkısı (baz puan)

Yıllık bazda bakıldığında kok ve rafine petrol ürünleri ile ham petrol ve doğal gaz sektörlerinde fiyat artışlarının 2021 yılında sırasıyla %161,88 ve %138,51 ile yüksek düzeylerde gerçekleştiği görülüyor. Bu dönemde %79,89 düzeyindeki yıllık Yİ-ÜFE enflasyonuna en yüksek katkıyı 1.297 baz puanla gıda grubu yaparken, yıllık bazda %130,91 fiyat artışının kaydedildiği ana metal grubunun etkisi 1.072 baz puan düzeyinde gerçekleşti.

Beklentiler...

TÜFE enflasyonu Kasım ve Aralık aylarındaki hızlı artışların etkisiyle 2021 yılı genelinde %36,08 ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Yeni yılla birlikte ücretlerde yaşanacak artışların yanı sıra kamu tarafından pek çok kalemden yapıldığı açıklanan zamların etkisiyle enflasyondaki yukarı yönlü hızlı seyrin 2022'nin başında da süreceği anlaşılıyor. Ayrıca, küresel piyasalarda emtia ve enerji fiyatlarındaki artışların da enflasyonist baskıları güçlendirebileceği düşünülüyor. Böylece, 2022'nin ilk yarısında enflasyondaki yükselişin devam edeceğini, izleyen dönemdeki seyrin ise finansal piyasalarda yaşanan dalgalanmanın seyrine bağlı olarak şekilleneceğini öngörüyoruz.

Enflasyon (%)

	Enflasyon (%)								
	TÜFE (2003=100)				Yİ-ÜFE (2003=100)				
	Aylık	Yıllonuna Göre		Yıllık Ortalama	Aylık	Yıllonuna Göre		Yıllık Ortalama	
2019	Ocak	1,06	1,06	20,35	17,16	0,45	0,45	32,93	28,70
	Şubat	0,16	1,23	19,67	17,93	0,09	0,55	29,59	29,97
	Mart	1,03	2,27	19,71	18,70	1,58	2,14	29,64	31,17
	Nisan	1,69	4,00	19,50	19,39	2,98	5,18	30,12	32,24
	Mayıs	0,95	4,99	18,71	19,91	2,67	7,99	28,71	32,85
	Haziran	0,03	5,01	15,72	19,88	0,09	8,09	25,04	32,81
	Temmuz	1,36	6,44	16,65	19,91	-0,99	7,02	21,66	32,34
	Ağustos	0,86	7,35	15,01	19,62	-0,59	6,39	13,45	30,51
	Eylül	0,99	8,42	9,26	18,27	0,13	6,53	2,45	26,44
	Ekim	2,00	10,59	8,55	16,81	0,17	6,71	1,70	22,58
	Kasım	0,38	11,01	10,56	15,87	-0,08	6,63	4,26	19,68
	Aralık	0,74	11,84	11,84	15,18	0,69	7,36	7,36	17,56
2020	Ocak	1,35	1,35	12,15	14,52	1,84	1,84	8,84	15,71
	Şubat	0,35	1,71	12,37	13,94	0,48	2,33	9,26	14,18
	Mart	0,57	2,29	11,86	13,33	0,87	3,22	8,50	12,61
	Nisan	0,85	3,16	10,94	12,66	1,28	4,54	6,71	10,87
	Mayıs	1,36	4,57	11,39	12,10	1,54	6,15	5,53	9,14
	Haziran	1,13	5,75	12,62	11,88	0,69	6,89	6,17	7,74
	Temmuz	0,58	6,37	11,76	11,51	1,02	7,98	8,33	6,81
	Ağustos	0,86	7,29	11,77	11,27	2,35	10,52	11,53	6,71
	Eylül	0,97	8,33	11,75	11,47	2,65	13,44	14,33	7,71
	Ekim	2,13	10,64	11,89	11,74	3,55	17,48	18,20	9,11
	Kasım	2,30	13,19	14,03	12,04	4,08	22,26	23,11	10,69
	Aralık	1,25	14,60	14,60	12,28	2,36	25,15	25,15	12,18
2021	Ocak	1,68	1,68	14,97	12,53	2,66	2,66	26,16	13,64
	Şubat	0,91	2,60	15,61	12,81	1,22	3,92	27,09	15,14
	Mart	1,08	3,71	16,19	13,18	4,13	8,21	31,20	17,04
	Nisan	1,68	5,45	17,14	13,70	4,34	12,91	35,17	19,44
	Mayıs	0,89	6,39	16,59	14,13	3,92	17,34	38,33	22,24
	Haziran	1,94	8,45	17,53	14,55	4,01	22,04	42,89	25,38
	Temmuz	1,80	10,41	18,95	15,15	2,46	25,05	44,92	28,47
	Ağustos	1,12	11,65	19,25	15,78	2,77	28,51	45,52	31,34
	Eylül	1,25	13,04	19,58	16,42	1,55	30,50	43,96	33,83
	Ekim	2,39	15,75	19,89	17,09	5,24	37,34	46,31	36,20
	Kasım	3,51	19,82	21,31	17,71	9,99	51,06	54,62	38,94
	Aralık	13,58	36,08	36,08	19,60	19,08	79,89	79,89	43,86

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

İlker řahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.